

18. juli 2008

Grundnotat vedrørende forslag (KOM(2008) 388) fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet til Rådets forordning (EF) nr. 549/2004, (EF) nr. 550/ 2004, (EF) nr. 551/2004, (EF) nr. 552/2004 for at forbedre det europæiske luftfartssystems præstationer og bæredygtighed

Notatet er parallelfremsendt til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Trafikudvalg.

Resumé

På baggrund af den massive stigning i efterspørgslen efter lufttransport, belastning af infrastrukturen, fragmenteringen af lufttrafikstyringen, øgede sikkerhedskrav samt øget pres på luftfarten, er der, ifølge Kommissionen, behov for at en ny luftfartspakke – Single European Sky II (SES II).

SES II-pakken består af to forslag til forordninger samt en meddelelse.

Ovennævnte forslag har til formål at ændre følgende 4 forordninger fra 2004:

- *Forordning nr. 549/2004 om rammerne for det fælles europæiske luftrum*
- *Forordning nr. 550/2004 om udøvelse af luftfartstjenester i det fælles europæiske luftrum*
- *Forordning nr. 551/2004 om organisation og udnyttelsen af det fælles europæiske luftrum*
- *Forordning nr. 552/2004 om interoperabilitet i det europæiske lufttrafikstyringsnet.*

1. Baggrund og indhold

Forslaget er fremlagt den 25. juni 2008 og foreligger i dansk sprogversion pr. 14. juli 2008.

Forslaget er en del af en pakke fra Kommissionen, som består af:

- Dette forordningsforslag vedrørende forbedring af det europæiske luftfartssystems præstationer og bæredygtighed (Single European Sky II)
- Et forordningsforslag vedrørende flyvepladser, lufttrafikledelse samt lufttrafiktjenester
- En meddelelse om Single European Sky II

Hertil kommer, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 1, stk. 2 i forordning nr. 219/2007 af 27. februar 2007 om Rådets forordning om oprettelse af et fællesforetagende til udvikling af en ny generation af det europæiske lufttrafikstyringsystem (SESAR) vil skulle fremlægge forslag til en samlet europæisk lufttrafikstyringsplan (ATM-masterplan), som Rådet vil skulle godkende. Dette forslag fra Kommissionen er endnu ikke modtaget og indgår ikke i SES-II-pakken.

Side 1 af 5

Det foreliggende forslag har til formål at forbedre og videreudvikle Single European Sky-konceptet i relation til sikkerhed, kapacitet og fly- og omkostningseffektivitet. Målet er at skabe et reelt fælles europæisk luftrum inden 2012.

De vigtigste ændringsforslag består i:

- Opstilling af konkrete mål i relation til reguleringen samt udarbejdelse af en præstationsordning.

Ifølge Kommissionen skal der for at forbedre præstationerne inden for ATM (luftrafikledelse) og ANS (luffartstjenester) etableres en ramme for definition, gennemførelse og håndhævelse af bindende præstationsmål på centrale områder svarende til de mål, som er opstillet af ICAO (Organisationen for International Civil Luftfart)

Kommissionen vil således etablere en såkaldt præstationsordning, som blandt andet skal omfatte elementer som periodisk gennemgang, overvågning og bench-marking af luffartstjenester og netfunktioners præstationer, procedurer og ansvarsområder, angivelse af centrale præstationsindikatorer til præstationsmåling og målfastsættelse, fastsættelse af fællesskabsdækkende præstationsmål på mindst 3 år og højst 5 år, kriterier for de nationale tilsynsmyndigheders udarbejdelse af nationale eller regionale præstationsplaner m.m. Endeligt nævnes kriterier og procedurer for Kommissionens vurdering, godkendelse, overvågning og håndhævelse af de nationale og/eller regionale præstationsplaner.

- Etablering af funktionelle luftrumsblokke.

Medlemsstaterne skal træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de såkaldte 'funktionelle luftrumsblokke' oprettes snarest muligt og senest ved udgangen af 2012. Oprettelse af en funktionel luftrumsblok har til formål at "sammenlægge" luftrum over landegrænserne med henblik på at opnå maksimal kapacitet og effektivitet i luftrafikstyringsnettet inden for det europæiske luftrum, opretholde et højt sikkerhedsniveau, bidrage til at forbedre luftrafiksystemets præstationer generelt og mindske miljøpåvirkningerne.

En funktionel luftrumsblok kan kun oprettes ved gensidig aftale mellem alle de medlemsstater, der har ansvaret for en del af det luftrum, som den funktionelle luftrumsblok omfatter. Ved tvister mellem to eller flere medlemsstater om en grænseoverskridende funktionel luftrumsblok, der vedrører luftrum under deres ansvarsområde, kan de berørte medlemsstater i fællesskab forelægge sagen for Udvalget for det Fælles Luftrum.

- Etablering af et rådgivende organ for luftfart.

Kommissionen vil nedsætte et rådgivende organ for luftfart, der skal bestå af luffartstjenestudøvere, sammenslutning af luftrumsbrugere, lufthavne, fabrikanter og faglige sammenslutninger. Organet har til opgave at rådgive Kommissionen om gennemførelse af det fælles europæiske luftrum.

- Etablering af en fælles europæisk flyveinformationsregion (EFIR).

Ifølge forslaget skal Fællesskabet og medlemsstaterne senest 4 år efter ændringsforordningens ikrafttræden anmode ICAO om at oprette og anerkende en fælles europæisk flyveinformationsregion (EFIR). EFIR udformes, så den dækker det luftrum, der hører ind under medlemsstaternes ansvarsområde, og den kan desuden omfatte europæiske tredjelandes luftrum.

Medlemsstaterne bevarer deres ansvar over for ICAO inden for de geografiske grænser for de øvre flyveinformationsregioner og de flyveinformationsregioner, som de har fået tildelt af ICAO på datoen for ændringsforordningens ikrafttræden.

- Luftfartsinformation.

Kommissionen skal i samarbejde med Eurocontrol og ICAO sikre adgangen til elektronisk luftfartsinformation af høj kvalitet. Kommissionen skal udvikle en fællesskabsdækkende luftfartsinformationsstruktur i form af en elektronisk integreret briefingportal, hvortil offentligheden har ubegrænset adgang. På denne portal kan findes luftfartsinformation, informationer fra meldekontorer for lufttrafiktjeneste (ARO), meteorologiske oplysninger og information om trafikstyring.

2. Gældende dansk ret

De områder, der omfattes af forslaget, er reguleret i en række Bestemmelser for Luftfart. De danske regler bygger på internationale standarder, og forslaget er ligeledes baseret herpå.

3. Høring

Forslaget er sendt i høring hos følgende institutioner og organisationer med frist den 4. august 2008:

AOP Danmark
Billund Lufthavn
Danish Airline Pilots Association
DANSAM
Dansk Hanggliding og Paragliding Union
Dansk Industri
Erhvervsflyvningens Sammenslutning
Flyvebranchens Personaleunion
Flyvertaktisk Kommando
Flyvesikringstjenesten
Foreningen af Danske Flyrelaterede Virksomheder
Forsvarskommandoen
Færøernes Landsstyre
Grønlands Lufthavnsvæsen
Havarikommissionen for Civil Luftfart og Jernbane
Kongelig Dansk Aeroclub
Københavns Lufthavne A/S
Scandinavian Airlines System

Et supplerende grundnotat vil blive oversendt, når høringssvarene foreligger.

4. Statsfinansielle, samfundsøkonomiske, administrative og miljømæssige konsekvenser samt beskyttelsesniveau.

Forslaget medfører nye nationale opgaver og administrativt merarbejde i begrænset omfang. Der vil være tale om en række positive samfundsøkonomiske konsekvenser, idet SES II-pakken fuldt implementeret vil medføre færre forsinkelser, forbedret sikkerhed, samt mindre omkostninger til lufttrafikledelse og luftfartstjenester i Europa. Forslaget vil desuden have positive miljømæssige konsekvenser ved at reducere brændstofforbruget/CO₂-udslippet.

5. Nærhedsprincippet

Det er nødvendigt med fællesskabslovgivning på dette område, idet pakken skal erstatte de eksisterende overlappende nationale systemer.

Kommissionen anfører, at der i forslaget kun indgår de forhold, som er nødvendige og formålstjenlige, og at forslaget således er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Regeringen finder på det foreliggende grundlag, at nærhedsprincippet er overholdt, idet udviklingen af Single European Sky på grund af systemets overnationale karakter bedst kan løses på fællesskabsplan.

6. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positiv over for etablering af det fælles europæiske luftrum. Regeringen hilser det derfor velkomment, at Kommissionen har fremlagt en pakke, der skal sætte skub i det fælles europæiske luftrum.

Regeringen finder det videre væsentligt, at man undgår unødige administrative forpligtelser og opgaver.

Regeringen er tilfreds med, at Kommissionen nu foreslår en præstationsorienteret tilgang, så der sikres fremdrift i etableringen af det fælles europæiske luftrum.

Endvidere finder regeringen, at det er væsentligt at understrege betydningen af en PAN-europæisk tilgang til det fælles luftrum, dvs. en tilgang på et bredt europæisk plan.

Endelig finder regeringen, at det er vigtigt at fremhæve SESAR's betydning (den tekniske platform) og herunder ikke mindst industriens bidrag til SESAR-arbejdet.

7. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har været behandlet en enkelt gang i Transportarbejdsgruppen under Ministerrådet for Transport. Det fremgik af denne foreløbige drøftelse, at medlemsstaterne generelt er positivt indstillet over for Kommissionens ønske om at effektivisere det europæiske luftrums præstationer og bæredygtighed.

8. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger på nuværende tidspunkt ingen udtalelse fra Europa-Parlamentet.

9. Tidligere forelæggelser for Europaudvalget

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.